

BONUSOVÉ CVIČENÍ s ukázkou z povídky Případ s dítětem (Povídky z jedné kapsy, K. Čapek)

No tak, paní Landová, řekl konečně komisař Bartošek, ono to nebude tak zlé; koukejte se, kdopak by kradl dítě? To se spíš nějaký harant sem tam odloží, takový případ jsem už měl. Já myslím, že takové mrně nemá žádnou cenu, ono se to nedá většinou prodat; ale kočárek má cenu, a peřinky – byly tam peřinky, že? - taky mají cenu; taková věc už stojí za ukradení. Já myslím, že někdo ukradl jenom ten kočárek a ty peřinky; řekl bych, že to byla ženská, protože chlap s kočárkem by snad byl trochu nápadný. Tak ona ta ženská to dítě zas někde pohodí, řekl ten Bartošek chlácholivě, prosím vás, co by s ním dělala? Já myslím, že vám to nunátko ještě dnes přineseme, až se někde najde. Ale když bude mít Růženka takový hlad, bědovala mladá maminka, ona už teď měla pít! My jí dáme napít, sliboval komisař, jenom už jděte domů – a zavolal jednoho civilního, aby tu chudáka paní dovedl domů.

Odpoledne zazvonil sám komisař u té mladé paní. Tak, paní Landová, hlásil, kočárek bychom už měli; teď nám chybí jen to dítě. Ten vozeček jsme našli prázdný na chodbě jednoho domu, kde ani žádné děti nejsou. Ona tam přišla k domovnici jedna paní, že chce jenom nakojit dítě; no a potom odešla. - Zatrápená věc, povídal krouť hlavou, tak přece jenom ta osoba chtěla ukrást to škrvně a nic jiného. Já myslím, milá paní, když ta osoba o to děcko tak stála, že je nijak nepoškodí ani nesní; zkrátka můžete být bez starosti, a je to.

1.) S jakým problémem nejspíš přišla paní Landová za panem komisařem?

- A) Když byla na procházce, kočárek i s dítětem jí ujel po ulici pryč.
- B) Kočárek s dítětem jí nějaká žena vytrhla z ruky a utekla s ním.
- C) Kočárek s dítětem zmizel, zatímto paní Landová byla v obchodě.

2.) Co můžeme vydedukovat o stáří ztracené Růženky?

- A) Je nejspíš mladší než rok.
- B) Je nejspíš starší než rok.
- C) Nedá se říci.

3.) Co zjistíme o komisaři Bartoškovi?

- A) Je snaživý a chápavý, ale velmi neobratný.
- B) Je velmi pracovitý, ale hloupý a bezohledný.
- C) Je pohodlný a natvrdlý, ale velmi empatický.

4.) Co ještě vytušíme o komisaři Bartoškovi?

- A) Je to zřejmě nezkušený vyšetřovatel, který má k dětem negativní vztah.
- B) Je to zřejmě zkušený vyšetřovatel, který má k dětem velmi negativní vztah.
- C) Je to zřejmě zkušený vyšetřovatel, který nemá žádnou osobní zkušenost s dětmi.

5.) Jaké vyšetřovací metody asi používá pan Bartošek?

- A) Přesný rozbor a analýzu.
- B) Selský rozum a vylučovací metodu.
- C) Spontánnost a náhodu.

6.) Na kterých místech probíhaly zmíněné události?

- A) Nelze určit, kde se odehrávají.
- B) První část na komisařství, druhá u paní Landové.
- C) První část nelze určit, druhá u paní Landové.

Správné odpovědi: 1C, 2A, 3A, 4C, 5B, 6B

Znovu si přečti text nahoře a pak přidej i níže uvedené texty dole. Vyber ten, který nejlépe navazuje na předchozí část. Popřemýšlej, podle čeho to poznáš a co ti tam úplně nesedí a proč.

Text X

Ale já jsem plná starostí, copak to nechápete, pane komisaři?

To je velká mýlka, paní Landová, já to samozřejmě chápu. Nic jiného vám ovšem nazbývá. Musíte věřit, že se dříve či později někde ten váš prcek ukáže, uvidíte.

Ale jak by se mohl ten prcek ukázat, když ještě ani neumí chodit? Copak může přijít sám domů? Jak dlouho mám čekat?

Pan komisař se podrbl na hlavě. Inu, to já ještě sám nevím. Ale máte ten kočárek, tak to je hlavní. Kočárek by se ztratil mohl, ale dítě ne. To je zcela nemožné. Dítě se vždycky nějak najde, to není jehla v kupce sena. Tak teď si klidně běžte zatím odpočinout a my se po něm podíváme.

Text Y

Ale já chci dostat svou Růženku zpátky, křičela paní Landová zoufale.

Tak to nám, paní, musíte dát fotografii nebo popis toho dítěte, řekl komisař úředně.

Ale, pane komisaři, plakala ta mladá paní, to víte, děti do jednoho roku se nemají fotografovat! To prý není dobře, prý dítě pak nechce růst -

Hm, řekl komisař, tedy nám aspoň to mrně přesně popište.

To tedy ta maminka udělala velmi obšírně; prý má Růženka takové pěkné vlásky, a nosánek, a taková krásná očička, a váží čtyři tisíce čtyři sta devadesát gramů, a má takový krásný zadeček, a faldíčky na nožičkách -

Text Z

Ale proč mi ho ta žena ukradla, pane komisaři?

To já ještě nevím, milá paní. Musíme zahájit pátrání a pak zjistíme víc. Musíte nám dát nějakou fotografii toho vašeho rozkošného děťátka a my ji dáme hned do televize a určitě se někdo ozve.

A pak toho lumpa najdete? ujišťovala se paní Landová, zatímco se vydala dovnitř bytu hledat fotografii. Začala se přehrabovat v šuplíku, kde z hromádky začala vybírat ten nejlepší obrázek.

Inu, snad ano. Takové dítě se přece nemůže jen tak ztratit. Někde musí najednou přebývat. Někdo si musí všimnout, že se tam objevilo. Ale slíbit vám nic s určitostí nemohu.

Dáma uplakaně předala komisaři fotografii holčičky.

Rozbor textů – co určitě nenavazuje na předchozí text:

X) Paní Landová říká svému dítěti „prcek“ místo „Růženka“ a i nadále o dceři mluví jako „o něm“, to by vyděšená maminka neudělala. Navíc komisař je sice nemotora a občas něco spontánně plácne, přesto ale určitě chápe, že kočárek není to hlavní.

Y) Tento text plně navazuje na předchozí. Je to humorně pojatá dramatická situace, která je dobře zasazená do doby první republiky, což vyplývá ze stylu rozhovoru, z názorů i odtažitého přístupu komisaře a obecně mužů ke kočárkům a dětem.

Z) Komisař nemá k dětem vztah, o Růžence dosud mluvil jako o tom dítěti či škvrněti, nyní ji zmínil až nezvykle citlivě jako vaše rozkošné děťátko. Celé vyprávění se očividně odehrává ve starší době, kdy pravděpodobně ještě neexistovala televize a ani mít mnoho fotografií nebylo zcela běžnou záležitostí.